ณัฐกานต์ บุญเสริฐ. (2569). แนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรูญธรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมวิธีนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และ 2) พัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 340 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค เท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา มี 3 ขั้นตอนย่อย 2.1 ศึกษาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลแนวทางการนิเทศภายใน 2.2 สร้างแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยสังเคราะห์เอกสารข้อมูลระยะที่ 1 และข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา 2.3 ตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 9 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การร่วมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ($PNI_{modified}$ =.100) และรองลงมาลำดับสอง คือ การร่วมกันวางแผน ($PNI_{modified}$ =.092) และรองลงมาลำดับสาม คือ การร่วมประเมินผลและรายงานผล ($PNI_{modified}$ =.087) และลำดับสุดท้าย คือ การร่วมปฏิบัติ ($PNI_{modified}$ = .075) 2) ผลการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า มี 4 องค์ประกอบ 23 แนวทาง มีการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.64, SD = .34, M = 4.64, SD = .34 และ M = 4.87, SD = .17) ตามลำดับ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ แนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้วยกระบวนการ PIS^{PDCA} ซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นแนวทางให้ผู้บริหารและครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น การนิเทศภายในสถานศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วม

Natthakan Boonsert. (2026). Guidelines for Participatory Internal Supervision of Schools under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office . Master of Education (Educational Administrative Innovation). Advisors: Assistant Professor Dr. Chanchai Wongsirasawat, Associate Professor Dr. Orasa Charoontham

ABSTRACT

This mixed methods research aimed to 1) conducted the needs assessment for participatory internal supervision of schools, and 2) develop guidelines for participatory internal supervision of schools. The study was conducted in 2 phases. In Phase 1, a needs assessment was conducted for participatory internal supervision of schools. The sample group consisted of 340 school administrators and teachers, selected using stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from .80 to 1.00. Reliability was measured using Cronbach's alpha coefficient method, with a coefficient of .99. The data were analyzed using mean, standard deviation, and the modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$). In Phase 2, guidelines were developed for participatory internal supervision of schools. This phase included 3 sub-steps. Step 2.1 guidelines related to internal supervision of schools were reviewed using a record form. Step 2.2 focused on developing guidelines for participatory internal supervision of schools, based on data from Phase 1 and Step 2.1, which were analyzed through content analysis. Step 2.3 the guidelines were validated through a focus group discussion. The participants included 9 experts in educational supervision, selected through purposive sampling. The research instrument was an evaluation form assessing suitability, feasibility, and utility. The data were analyzed using mean and standard deviation.

The findings revealed that 1) the highest needs assessment was for participatory knowledge enhancement ($PNI_{modified}$ =.100), followed by participatory planning ($PNI_{modified}$ =.092), participatory evaluation and reporting ($PNI_{modified}$ =.087), and participatory implementation ($PNI_{modified}$ =.075); and 2) the development of guidelines for participatory internal supervision of schools under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office comprised 4 components and 23 guidelines. The overall evaluations indicated the highest levels of suitability, feasibility and utility (*M* = 4.64, *SD* = .34, *M* = 4.64, *SD* = .34, *M* = 4.87, *SD* = .17), respectively.

The knowledge gained from this study are the guidelines for participatory internal supervision of schools under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office, based on the PIS^{PDCA} quality cycle. These guidelines enable school administrators and teachers to improve instructional management effectively in accordance with the goals of school's education management.

Keywords: Needs Assessment, Internal Supervision, Participatory Management